

Cwrs Sylfaenol Ceredigion Uned Un Deg Tri

*Dweud ble ro'ch chi'n byw a gweithio ac ati
Saying where you used to live and work, etc.*

**Ble ro'ch chi'n byw, cyn symud i Gymru?
Ble ro't ti'n byw cyn symud i Geredigion?**

Where did you live before moving to Wales?

Ro'n i'n byw yn Llundain

I lived in London

Ro'n i'n byw yn Lloegr

Ro'n i'n byw yn yr Alban

Ro'n i'n byw yng Ngogledd Cymru

Do'n i ddim yn byw yng Nghymru

I didn't live in Wales

Do'n i ddim yn nabod Ffred

Doedd e ddim yn byw yng Nghymru

Doedd hi ddim yn nabod Ffred

Ro'n ni'n byw ym Mhlwmp

Ro'n nhw'n byw yn Nhalgarreg

Ble roedd e'n arfer gweithio?

Where did he used to work?

Ble roedd hi'n arfer gweithio?

Roedd e'n arfer gweithio mewn ysgol

He used to work in a school

Roedd hi'n arfer gweithio ar ffarm

Roedd e'n arfer gweithio i'r cyngor

Roedd hi'n arfer gweithio mewn coleg

O'ch chi'n blentyn drwg amser o'ch chi yn yr ysgol? *Were you a naughty child
when you were at school?*

O't ti'n blentyn drwg amser o't ti yn yr ysgol?

O'n, ro'n i'n jawl bach drwg

Yes, I was a little devil

Nac o'n, ro'n i fel angel

Geirfa

Deialog

Ffred: Ble ro't ti'n byw cyn symud yma?

Sandra: Yn Llanelli.

Ffred: Pryd ro't ti'n byw yn Llanelli?

Sandra: Rhwng 1978 ac 1982.

Ffred: Jiw, jiw - ro'n i'n byw yn Llanelli tan 1979.

Sandra: Ble yn Llanelli ro't ti'n byw?

Ffred: Yn Stryd y Pwll

Sandra: O't ti'n nabod Tom Morris?

Ffred: O'n, wrth gwrs. Ro'n i'n byw drws nesa i Tom.

Sandra: Mae pawb yn nabod pawb yng Nghymru.

symud (symud-)	- to move
gogledd	- north
de	- south
dwyrain	- east
gorllewin	- west
diawl	- devil
rhwng	- between
jiw, jiw!	- well I never
angel	- angel
tan	- until
drws nesa i (TM)	- next door to
drwg	- bad (naughty)
amser / pan (TM)	- when

**Cwrs Sylfaenol Ceredigion
Uned Un Deg Tri**

Gwaith Cartre

Gorffennwch:

1. _____ i'n arfer byw yn Llundain.
2. _____ i ddim yn byw yng Nghymru.
3. _____ chi'n blentyn drwg amser ro'ch chi yn yr ysgol?
4. Ro'n i'n byw drws _____ i Sandra.
5. _____ pawb yn nabod pawb yng Nghymru.
6. Ble oedd e'n _____ gweithio?

Cyfieithwch:

1. Everyone knows everyone in Wales.
2. I lived next door to Fred.
3. Did you know Sandra?
4. I lived in Carmarthen until 1971.
5. I was a little devil when I was in school.
6. She used to work in the Black Lion.
7. I didn't know Tom.
8. I was like an angel.

Atebwch:

- | | |
|--|------------------------------------|
| C. O't ti'n siarad Cymraeg amser o't ti'n blentyn? | A. O'n, ro'n i'n siarad tipyn bach |
| C. O't ti'n darllen llawer? | A. _____ |
| C. O't ti'n mynd i'r ysgol Sul? | A. _____ |
| C. O't ti'n edrych ar Thunderbirds? | A. _____ |
| C. O't ti'n chwarae rygbi? | A. _____ |

Pwyntiau i'w cofio

	<i>Spoken form</i>	<i>Full written form</i>
I was / I used to	Ro'n i	Roeddwn i
You were	Ro't ti	Roeddet ti
He was	Roedd e	Roedd e
She was	Roedd hi	Roedd hi
The children were	Roedd y plant	Roedd y plant
We were	Ro'n ni	Roedden ni
You were	Ro'ch chi	Roeddech chi
They were	Ro'n nhw	Roedden nhw

(The shortened forms are acceptable when written as well.)

The answer to a question beginning with **O't ti** or **O'ch chi** is **O'n / Nac o'n** (**Wên / Na wên** in the Cardigan area and Pembrokeshire); **Oeddwn / Nac oeddwn** in formal Cymraeg.